

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa S. K.
przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Zakładu Karnego w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 7 lutego 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 11 grudnia 2012 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) przyznaje adwokat A. Ł., prowadzącej Kancelarię Adwokacką w P., wynagrodzenie od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] w kwocie 1.800,- (jeden tysiąc osiemset) zł, podwyższoną o należny podatek od towarów i usług za pomoc prawną udzieloną z urzędu powodowi w postępowaniu kasacyjnym;**
- 3) nie obciąża powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Powód S. K. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 11 grudnia 2012 r., oddalającego apelację wniesioną przez niego od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 27 lipca 2012 r., którym zostało oddalone powództwo skierowane przeciwko pozwanemu Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Zakładu Karnego w W. o zapłatę dalszej kwoty 148.400 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych związane z warunkami odbywania kary pozbawienia wolności.

W odpowiedzi na skargę pozwany wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Cel ten może być osiągnięty jedynie poprzez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i jego rolą nie jest korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy w złożonej skardze kasacyjnej wskazano i należyście umotywowano przesłanki wynikające z art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania jeżeli spełniony jest ten wymóg przynajmniej w odniesieniu do jednej z nich.

Zawarty w skardze wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania został oparty na przesłance występowania istotnych zagadnień prawnych.

W orzecznictwie jednolicie przyjmuje się, że zagadnienie prawne stanowiące podstawę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania musi być istotne, jak również powinno mieć znaczenie dla praktyki sądowej i rozwoju judykatury (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, nie publ., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, nie publ., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, nie publ.), gdyż w tym właśnie przejawia się istota skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka procesowego zawierającego elementy o charakterze publicznoprawnym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., sygn. akt I CSK 292/07, nie publ.). Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., rozumieć należy abstrakcyjny problem interpretacyjny o charakterze precedensowym, mający znaczenie dla rozwoju prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2009 r., II CSK 29/09, nie publ. oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., I CSK 496/11, niepubl.). Przetawione przez skarżącego zagadnienia prawne nie spełniają wyżej określonych cech.

W wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód podniósł, po pierwsze, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne związane z wytyczeniem granicy, od której zadośćuczynienie zasądzone na rzecz osoby osadzonej w zakładzie karnym za naruszenie jej dóbr osobistych przestaje pełnić funkcję przewidzianą przez ustawodawcę i staje się wyłącznie symboliczne oraz związane z brakiem jednoznacznych punktów odniesienia dla kształtowania wysokości zadośćuczynienia w sprawach takich osób, a po drugie, że skarga jest oczywiście uzasadniona ze względu na naruszenie art. 448 k.c. polegające na przyznaniu nieodpowiedniego zadośćuczynienia oraz naruszenie art. 442¹ k.c. przez nieprawidłowe przyjęcie, że roszczenie powoda uległo przedawnieniu.

W ocenie Sądu Najwyższego powyższe przyczyny nie uzasadniają przyjęcia skargi kasacyjnej powoda do rozpoznania.

W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia należnego osobie pozbawionej wolności z tytułu naruszenia jej dóbr osobistych w związku z przebywaniem w celi o powierzchni

mniej niż 3 m² w przeliczeniu na jedną osobę należy uwzględnić całokształt okoliczności związanych z pozbawieniem wolności tej osoby (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2011 r., III CZP 25/11, OSNC 2012/2/15; wyrok z dnia 19 października 2011 r., II CSK 721/10, niepubl.; wyrok z dnia 14 czerwca 2012 r., I CSK 489/11, niepubl.). Podane w skardze zagadnienie nie wymaga zatem rozstrzygnięcia.

Natomiast „odpowiedniość” sumy przyznawanej tytułem zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c., jest pojęciem prawnym o charakterze ocennym, objętym dyskrejonalną władzą sądu orzekającego w danej sprawie. W przypadku norm zawierających tego rodzaju pojęcia ocenne, kontrola Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym ogranicza się tylko do przypadków naruszeń rażących (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2009 r., I CSK 83/09, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 2007 r., I CSK 165/07, OSNC-ZD 2008, nr 3, poz. 66). Wbrew twierdzeniom powoda w niniejszej sprawie brak podstaw do przyjęcia rażącego naruszenia art. 448 k.c. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku jednoznacznie wskazuje, że ustalenie wysokości przyznanego powodowi zadośćuczynienia odbyło się z uwzględnieniem okresu przebywania w warunkach przeludnienia oraz starań podejmowanych przez pozwanego w celu przywrócenia stanu zgodnego z prawem w okresie, w którym roszczenie powoda nie było przedawnione. Z kolei trafność przyjęcia przedawnienia w oparciu o art. 442¹ k.c. także nie budzi wątpliwości. Oczywista zasadność naruszenia obu tych przepisów nie wchodzi więc w rachubę.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uwzględniając sytuację majątkową powoda, odbywającego wieloletnią karę pozbawienia wolności i nie mającego źródła dochodów Sąd Najwyższy na zasadzie słuszności odstąpił od obciążenia go kosztami postępowania kasacyjnego należnymi przedstawicielowi pozwanego Skarbu Państwa, tj. Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (art. 102, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.).

O wynagrodzeniu adwokat, ustanowionej z urzędu dla powoda postanowiono zgodnie z art. § 19, § 20, § 13 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 11 ust. 1 pkt 25 i § 2 ust. 3

rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie... (jedn. tekst: Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

[aw]

db